

Kuntaliiton aikuissosiaalityön ja toimeentulotuen kuntaverkosto

Ritva Liukonen ja Henna Leppämäki
2.6.2020

KORONA-TILANTEeseen LIITTYVÄT OHJEET

Toimeentulotuen käsittelyn joustavoittamiseksi annettiin STM:n kuntainfo 1.4.2020, jossa kuvatuin toimin toimeentulotuen käsittelyn vakiintuneita tulkintoja määräaikaaisesti muutettiin 31.7.2020 asti.

- Ohjeen jatkamista joltain osin pohditaan parhaillaan

Sosiaali- ja terveysministeriö antoi uudet ohjeet kunnille perustuen valtioneuvoston 6.5.2020 antamaan periaatepäätökseen. Sen mukaan nyt suljettuna olevat julkiset sisätilat avataan 1.6. lukien hallitusti ja asteittain epidemiatilanteen helpotuttua.

- Tämä koskee myös kuntouttavaa työtoimintaa ja työkeskuksia sekä eräitä muita ryhmämuotoisia sosiaalihuollon palveluja. Tällaisia voivat olla esimerkiksi sosiaalisen kuntoutuksen tai vammaisten henkilöiden työ- ja päivätoimintaan liittyvät ryhmämuotoiset toiminnot
- Ministeriö on esimerkiksi kannustanut kuntia kehittämään vaihtoehtoisia kuntouttavan työtoiminnan toteutustapoja poikkeustilanteen ajalle yhteistyössä järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Kunnat voivat itse päättää, miltä osin ne haluavat jatkaa STM:n 8.4.2020 antamassa ohjeessa tarkoitettuja muita vaihtoehtoisia kuntouttavan työtoiminnan toteutusmuotoja 1.6 ja 31.7.2020 välisenä aikana.
- Kokemuksia etä- ja digipalveluista tarvitaan mahdolliseen lainsäädännön tarkentamiseen jatkossa

AJANKOHTAISTA

Sosiaali- ja terveysministeriö on asettanut toimeentulotukilain uudistamista valmistelevan työryhmän. Sen toimikausi on 31.5.2021 saakka. Tavoitteena on selkiyttää toimeentulotuen rakennetta ja yhteyksiä sosiaalihuoltoon.

- Työryhmä tekee ehdotuksen toimeentulotuki- ja sosiaalihuollon lainsäädäntöön tehtävistä muutoksista, joiden pitää vahvistaa toimeentulotuen roolia sosiaalihuoltoon kuuluvana viimesijaisena taloudellisena tukena.
- Ehdotusta laatiessaan työryhmän on otettava huomioon sosiaali- ja terveyspalveluiden järjestämiseen liittyvä muutostyö, jossa sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut siirtyvät jatkossa maakunnille. Toimeentulotuen on uudistuneessa sosiaalihuollon rakenteessa toimittava kiinteästi sosiaalityön välineenä ja osana sosiaalihuollon tuen ja palvelujen kokonaisuutta.
- Työryhmältä odotetaan ehdotuksia myös siitä, miten yhteys ensisijaisten etuuksien ja toimeentulotuen toimeenpanon välillä toimisi mahdollisimman sujuvasti.
- Samoin ehdotuksia tarvitaan siitä, miten toimeentulotuen myöntämisessä voitaisiin hyödyntää etuusjärjestelmästä kertynyttä tietoa ja sähköisiä menetelmiä mahdollisimman tehokkaasti

AJANKOHTAISTA

- Perussairaanhoidon ja sosiaalihuollon tilannekuvaa on kerätty viikoittain AVlen kautta, viimeinen tilannekuva on viikolta 21. Vastausprosentit ovat laskeneet ja avovastaukset vähentyneet, joten lopetetaan tilannekuvan kerääminen tältä osin. Kerätään tietoa Hilmon kautta ja jäljitystilannetta seurataan
 - Tilanne tasoittunut ja palvelutarpeen kasvu taittunut. Palvelut pystytään järjestämään yksittäisiä poikkeuksia lukuun ottamatta hyvin.
- Maahanmuuttajien tilannetta koronapandemian osalta on seurattu viikoittain yhteistyössä THL:n kanssa (oma työryhmä), erityisesti somaliyhteisön tilanteeseen on pureuduttu erilaisilla pyöreän pöydän keskustelujen myötä. Samoin vastaanottokeskusten tilannetta on seurattu. Tehty paljon erityisesti monikielisen ja monikanavaisen viestinnän nopeaa kehittämistä
- Paperittomien koronaan liittyvän terveydenhuollon asiakasmaksujen osalta tulossa ohjeistusta kunnille.

AJANKOHTAISTA VALTIONAPUHAKUIHIN LIITTYEN

- Tulevaisuuden sote-keskus hakuun on pyydetty lisäselvityksiä kaikilta maakunnilta, päätökset pyritään tekemään 30.6.2020 mennessä
- Asunnottomuutta vähentävien sosiaali- ja terveyspalveluiden kehittämiseen kohdistuva valtionapuhaku päättyi 28.5.2020
 - Hakemuksia tuli määräaikaan mennessä 8 kpl.
 - Valtionapua on jaettavana 3 + 3 miljoonaa €
- Työkykyohjelman hankehaku päättyy 15.6.2020
- Mielenterveysstrategiaan liittyvät kokonaisuudet ovat haussa, hakuaika päättyy 31.7.2020
 - Mielenterveysosaamisen vahvistaminen kunnissa
 - Itsemurhien ehkäisy
 - Työelämään kuntouttavien mielenterveyspalvelujen "IPS - sijoita ja valmenna!" - kehittämistä toteuttavat hankkeet

AJANKOHTAISTA VALTIONAPUHAKUIHIN LIITTYEN

- Ruoka-avun valtionavustus: päätökset valmistelussa, julkistaminen parin viikon sisällä
 - Hakijoita 13, haettu yhteensä 3,5 miljoonaa
 - Valtionavustus yhteensä 1,2 miljoonaa
 - Jatkossa tehdään selvitys ruoka-avun kentästä ja jatkosuunnitelmasta
- ESR-haku jatkuvana hakuna auki 15.4.-15.6.2020
 - Viimeinen haku koskien ohjelmakautta 2014-2020
 - Valtakunnallisiin hankkeisiin, kohdentuen erityistä tukea tarvitseviin asiakkaisiin ja koronapandemian aiheuttamaan tilanteeseen ja sen jälkihoitoon